

'תל-אביב-יפו בימי קורונה'

תזרות כתיבת סיפורים קצרים

”תל-אביב-יפו בימי קורונה”

תחרות סיפורים קצרים של כותבים, תושבי תל-אביב-יפו, אשר העלו על הכתב יצירות שהושפעו מהחוויה המיוחדת והחד פעמית שנקלענו אליה.

תודה מיוחדת לועדת השיפוט:

- ירמי פינקוס - סופר ומאייר
- אודי שרבני - סופר ומשורר.
- אלה שרמן - אחראית רכש במחלקת הספריות, עיריית ת”א-יפו

הסיפורים המצטיינים

- 62-568-50, מאת טל בדיחי | עמ. 3
- טבע עירוני, מאת אלון פרלמן | עמ. 6
- לא יומן מסע - הזיה לילית, מאת תומר שריג | עמ. 9
- שדרות דוד המלך פינת אורי, מאת יובל ששון | עמ. 10

צויינו לשבח

- אוזניים ערלות, מאת נח אנגלהרד | עמ. 12
- מחול העטלפים, מאת נטע שניצר | עמ. 15

ייזום הפרויקט וניהולו:

מרים פוזנר, נגה שביט

50-568-62 / טל בדיחי

ביום הראשון שלו בעבודה הוא פוטר. מה זה ביום - בשתי דקות הראשונות. הוא נכנס למנכ"ל, ציפה לשיחת ברוך הבא ולמעלה מכינים קפה ונורית תראה לך את המשרד, אבל מה שחיכה לו זה מכתב סיום העסקה. אורי ישב מולו ולא הצליח להרגיש כלום. המנכ"ל אמר שזה לא אישי, שהם לא יודעים איך ישלמו לספקים ושהם נאלצו לפטר כאלה שכבר כאן שנים, מדבר איתך על עובדים שלי שהם כמו משפחה. אני עצמי לא יודע מאיפה אני מגרד את החודש.

אורי הזכיר לעצמו שאם יום אחד יהיה מנכ"ל הוא לעולם לא ישתמש בצמד המילים "כמו משפחה", בטח לא ישתף עובדים בפרטי המשכורת שלו. אחר כך אמר תודה, והוסיף הייתי לוחץ לך את היד אבל ההנחיות, ואמר אני מבין, בטח. בטח. תודה על ההזדמנות.

הוא הלך הביתה לאט, יודע שברגע שיכנס לדירה כבר לא יוכל לצאת. הוא הריץ בראש את כל הנתונים ששימחו אותו רק הבוקר. זה שאפשר ללכת למשרד ברגל, שזה תפקיד מתפתח, זה שלמזכירה יש תלתלים וגומות.

אורי הלך על פרישמן בכיוון הים. השמש חיממה את הגב שלו. כשיצא מהבית לקח משקפי שמש, חשב שיחזור בשקיעה ויסתנור, מי היה מנחש שהוא ילך הביתה ב-10 בבוקר. שליח של תן ביס חנה בפניה של ריינס, רגל אחת על האופנוע ואחת על המדרכה. לוחית הרישוי פנתה בדיוק אל האור. 50-568-62. ה-2:06 וה-5:00 קפצו לו מיד לעין, שני הניצחונות הכי גדולים של בארסה של פפ בקלאסיקו. הוא בהה עוד שניה וקלט ש-568 זה מספרי החולצות של בוסקטס צ'אבי ואינייסטה, הקישור האגדי של ברצלונה ההיא.

השליח נראה מבוגר, אורי שם לב, בטח חמישים פלוס. לא אחד שהיית מצפה שיעבוד במשלוחים. הוא החזיק טלפון ודיבר מהר, כאילו לא רוצה לעשות את השיחה ברחוב אבל אין לו מקום אחר. אורי שמע אותו אומר בבקשה תקפוץ לשם אחי, היא משתגעת, כבר חודש הילדים על הראש שלה. הוא לא רצה לשמוע, יש לו מספיק משלו, והגביר קצת את הצעדים. כשעבר לידו הוא הריח זיעה למרות שרק התחיל האביב, וכבר הגיע כמעט לדיזנגוף אבל האיש הריס פתאום את הקול ואורי שמע אותו מתחנן, מה זה למה אני לא בבית? לזונות אני הולך? לקחתי את העבודה כדי שיהיה לי מה לשים להם על השולחן, את המשפט האחרון הוא כבר בכה, אין לי מאיפה יותר, אורי הסתובב וראה שהוא התיישב בינתיים על המדרכה, הכול הלך, הוא הסתיר את הראש למרות שהרחוב היה ריק לגמרי, אין לי מה לתת לילדה.

אורי עשה חצי צעד לכיוונו, ואז נעצר ועלה הביתה. ברגמן סימס לו איך הולך, ואורי התלבט כי לא היה לו כוח לרחמים, ואז ענה פוטרתי אחי, וברגמן כתב עדיין אותי כשאפשר לצחוק על זה. אורי כתב שכבר אפשר, וקיבל חזרה החחחחח שגרם לו לשים את הטלפון בצד. הוא היה חייב כסף.

חצי שנה שהוא לא הסכים להתפשר על אף עבודה, ידע שהוא יכול לעשות 18 ואפילו 20, ולמרות שכל ילדה שסיימה קורס שיווק אונליין במכללת שקל תשעים כתבה בקורות חיים מנהלת שיווק, הוא באמת היה כזה. אז הוא פתח עוד חיסכון ועוד הלוואה ועבר ארבעה ראינות פרונטליים ואחד טלפוני והנה הוא כבר מצא וחתם וקנה ז'קט ונעליים והנה קורונה.

הוא חשב על האפשרויות שלו. אחותו בדיוק גייסה עובדת שתעזור לה עם הבניית ציפורניים, וסגרו לה את כל המכוון. לא היה לו ספק שהיא מבקשת כסף מההורים. בכלל, הוא היה חייב להודות, כסף מהם לא היה אופציה. כשהוא נכנס לאפליקציה של הבנק הוא היה בטוח שמישהו עובד עליו. אז הוא יצא, וריפרש, ואפילו כיבה את הטלפון והדליק שוב, אבל זה היה שם. 10,301 ש. תשלום חד פעמי. בפרטים היה כתוב Airbnb. הוא באמת אירח איזה גרמני בקיץ, נגמרה לו הזכאות לדמי אבטלה והוא היה חייב לשלם שכירות, אבל הכסף נכנס מזמן. אורי קיבל מאה דולר ללילה ונשבע שהוא לא עושה את זה יותר. חודש אחר כך הוא עוד ניקה מהספה שאריות של ג'אנק.

אבל עכשיו זה היה שם, עשרת אלפים שקל וקצת שנכנסו לו לחשבון והוא ידע שזו טעות, אולי הטעות הכי מתוקה בעולם. הוא נזכר שמישהו בארוחת שישי סיפר שזה קרה לו, איזה באג במערכת, שלפעמים הוראת תשלום יוצאת כמה פעמים. אבל מה הסיכוי. הוא ניסה לחשב כמה זמן זה נותן לו. חודש, אולי חודש וחצי. עכשיו כשכל הברים סגורים הוא ממילא לא מוציא הרבה. את השכירות זה יסגור, זה הכי חשוב. כמה חברים שלו חזרו להורים והוא היה מעדיף לגור במקלחון ולא במיטת קומתיים אצל אימא.

אחרי המקלחת הוא הרגיש רע. הוא חייב לשלוח להם מייל. אסור לו לגעת בזה. הוא, שבספר מחזור כתבו עליו שהוא מחזיר כסף לנהג אוטובוס שנתן לו יותר מדי, גנב? ולא מדובר פה על עודף מעשרים, הפלטינה בקרסול שלו התחילה לעקצץ כמו בכל פעם שהוא פוחד ששומעים את המחשבות שלו, זה יותר מעשרת אלפים שקלים שלא שלך. אבל זה תאגיד ענק, הוא אמר, הפעם בקול, פעם אחת גם לי מותר שיסתדר לי, ואז טלטל את הראש וחשב אין מצב, אין מצב.

עינב הייתה יודעת מה לעשות, הוא חשב. בטח הייתה מעודדת אותו בזום אאוט, עכשיו הכול נראה ענק ומפחיד אבל עוד שנה אתה תשכח שהיית שם. כמה שנא שהיא מתייחסת אליו כמו לילד, הובך מהמתנות הקטנות שלה, לאורי בלון ירוק. כמה בטוח הרגיש כשאמר לה שנגמר, שהם לא טובים אחד לשני. אבל עכשיו רצה להכין איתה את השקשוקה, הוא חותך והיא מערבבת, רצה להגיד לה אני יודע מה לעשות בייבי, ולשמוע חזרה אתה תהיה בסדר אורצ', אין לי שום ספק. אם לא אתה אז מי. בבוקר הוא בדק שוב וזה עדיין היה שם. 10,301. הוא גלגל את הספרות בראש, מנסה לחשוב על דקות שבהן הובקעו שערים מיוחדים, אולי ליצור מהן מערך שבארסה עלתה איתו פעם, אבל התעייף מהר. ממילא זה לא היה כסף שלו. אימא שלו שאלה אם הוא מסתדר. הוא אמר שכן ושאל מה שלומה, ובמקום להגיד ישירות שקשה לה היא אמרה ליל הסדר היה נחמד, אבא שלך כבר מתחיל לשכוח דברים. אתה לא תאמין כמה פעמים הוא חזר על הסיפור עם החרוסת. אורי שם לב שהוא לא מקשיב לה וצבט לעצמו את הירך. אנחנו נעזור אם צריך, היא אמרה בלי שהוא ביקש, אתה יודע שאנחנו תמיד עוזרים, והוא שמע את עצמו אומר לה שדווקא נכנס עכשיו איזה סכום, אז הוא בסדר. מאיפה? אפשר היה לשמוע את הגבות שלה מתרוממות. מאיזה... עבודה שעשיתי פעם, אני חייב ללכת, הוא אמר, ולא הלך לשום מקום.

אחרי יומיים הוא כבר כתב את המייל, איט האז בין א מיסאנדרסטנדינג, אבל בסוף שמר אותו בטיטות. ולפני שבת הוא נכנס לאתר שלהם ולחץ על שירות לקוחות, אבל ראה שהם עובדים במתכונת חירום וחשב שאולי זה סימן. שבועיים זה נשאר שם. אורי המשיך לשלוח קורות חיים בלי שחזרו אליו, והמשיך לדפדף בנטפליקס בלי להיכנס לאף סדרה, והמשיך להיכנס כל בוקר לאפליקציה של לאומי ולהרגיש את הדופק עולה ולסגור. השכנים רבו שוב. שלוש שנים שהוא עולה איתם במעלית וחושב שהם הזוג הכי יפה בתל אביב, גבוהה ונמוך שנראים כאילו באו לנצח את הסטיגמה, ופתאום רק צעקות. את כלום בלעדי, את אפס, אם לא הייתי עושה לך טובה מי היה לוקח. הפעם זה היה קיצוני יותר. אני עף מכאן, הקולות נכנסו לו לתוך הסלון, באיזה זכות את מספרת לה על הבעיות שלנו, אורי יכול היה לדמיין את הגבר זורק את השלט על השולחן וחשב שהוא לא יודע איך קוראים לו, עכשיו גם אימא שלך צריכה להיכנס אלינו למיטה, נשבע לך שעוד מילה אחת אני הולך, ואורי הלך. ירד למטה עם כפכפים, מקווה שלא יקפוץ לו שוטר שישאל אם הוא עובד חיוני. הוא התרחק מהבית ולא היה לו מושג לאן. הוא עבר ליד סניף הבנק הסגור לקבלת קהל וניסה לא לחשוב על זה. ואז הוא ראה אותו. הפעם בלי האיש. רגלית יציבה על המדרכה.

62-568-50, הוא נשבע שהלוחית מחייכת אליו כמו פיקה אחרי שכבש את השישי לרשת של קסיאס. אורי חצה את הכביש, הקיש את הקוד הסודי בכספומט ולחץ על משיכה מקסימלית. עשרת אלפים שקלים. התא מתחת למושב אפילו לא היה נעול. הוא הכניס את השטרות וסגר.

הרחוב נראה איכשהו שמח יותר. אורי ראה את היפה מהמכון רצה מסביב לבניין, ואת הקופאים מהאמפם מעשנים על הספסל בחוץ, ואפילו את הזקנה שמכינה מג'דרה ביום רביעי, עומדת מרחוק עם כפפות ומסכה. אנחנו מנצחים את זה, מישוהו עם טישרט גזורה אמר ונשף החוצה את העשן, אמרו שישראל מקום ראשון בעולם.

הטלפון שלו צפצף - מייל נכנס, והוא ידע עוד לפני שהסתכל.
Important information about your last Airbnb payment

אורי שם את הטלפון בכיס האחורי והתרחק מערבה. ההגבלות התרחבו ל-500 מטר, והוא היה חייב לראות את הים.

על טל בדיחי [1987]

ילידת מושב קשת שברמת הגולן.
ספר הביכורים שלה "עגלות" ראה אור בהוצאת מודן בקיץ האחרון.
מתגוררת בתל אביב, מכינה שניצלים לפי מתכון סודי, ומשתדלת לקרוא כמה שיותר.

טבע עירוני / אלון פרלמן

דווקא די שמחתי כשסגרו את בית הספר בגלל הקורונה הזאת. הלימודים אף פעם לא היו משהו בשבילי. אבל אבא שלי מעצבן לאללה. כעת, כשהוא סגר את חנות הנעליים שלו והוא תקוע בבית אתי ועם סבתא, הוא בלתי נסבל. הוא מבואס, טוחן את הטלוויזיה, מעשן ושותה קפה. "עוד 438 חולים ועוד 7 מתים", הוא מעדכן. יש לו זמן עכשיו לקרוא בעיתון אפילו את מודעות האבל וזה לא מוסיף למצב רוח שלו. לי הוא אומר "קח את עצמך בידיים ותפסיק להתעסק עם הגולם כל היום", כך הוא קורא למחשב שלי. "מה אתה רוצה שאני אעשה במקום? לדפוק את הראש בקיר?" אבל כל מה שיש לו להגיד זה "תלמד, תקרא, תעשה משהו מועיל עם עצמך".

כשהתחילה הבעיה מאיפה להביא אוכל, סבתא ביקשה שנביא לה חוביזה והיא כבר תדאג לנו. מזל שהדשא של הבית המשותף שלנו כבר מזמן הפך לשדה בור. החצר הייתה צהובה כולה מחרציות שצמחו יותר גבוה מאי פעם בגלל החורף הגשום. הבאתי שני קילו של עלי ופירות חוביזה. בבית עוד היו לנו שמן, קמח וביצים. סבתא אמרה "לכל צרה יש אח לצרה". לא הבנתי מה הקשר, אבל סבתא הכינה קציצות משובחות עם בצל, מלח ופלפל. אני לא בטוח אם זה כשר לפסח אבל הן היו תאוה לחיך. שמתו תמונה באינסטוט ובפייסבוק.

למחרת אבא עדכן שבטלוויזיה הודיעו על החמרה בסגר והוא לא מאמין שאחרי פסח הוא יוכל לפתוח את החנות ולהיפטר מהמלאי שהכין לקיץ. ציקי, שותפי לפורטנייט שגר ממול, שאל על הקציצות מהאינסטוט. ארזתי חבילה והשארתי לו בחדר המדרגות, מבלי להתקרב יותר מדי. גם גלי שלחה בקשה בפייסבוק ובאה לקחת את מה שנשאר. סבתא ביקשה שאביא עוד חוביזה ואם אפשר גם קצת חמידה. החצר מלאה בחוביזות וחמצצים – הבאתי ארבעה קילו ויצאו מזה סלט חוביזה וחמצצים ומרק חוביזה עם תפוח אדמה. ליקקנו את השפתיים. אבא שלי כמעט חיך. העליתי לאינסטוט ולפייסבוק. הגיעו המון בקשות מכאלה שלא הכרתי.

אבא עדכן שבטלוויזיה הודיעו על עוד 2,000 מתים באמריקה. "אבא", אמרתי, "נדמה לי שיש לנו ביזנס", זאת המילה האהובה עליו. "איזה ביזנס ואיזה נעליים?" ענה. "בוא תראה בגולם" אמרתי לו, "העסק זה סבתא". הראיתי לו מה קורה בדף הפייסבוק שלי. לקח לו קצת זמן להבין, הוא כבר עבר את הארבעים.

"עזוב, לא יצא מזה כלום", אמר. קשה להוציא ממנו מילה טובה. "אף אחד נורמלי לא ישלם על עשבים שוטים מהחצר שלנו".

"אבל החברים שלי מבקשים", אמרתי.

"גם הם לא בני אדם", ענה.

"בוא נשאל את סבתא", הצעתי.

"אני לא נכנסת בין הבצל לקליפתו", אמרה סבתא.

ואז הוא הסתבך כשרצה לבדוק אם מגיע לו סיוע מהמדינה ואיך לבקש. עזרתי לו. שמעתי אותו בצעקות עם המשכיר של החנות על שכר הדירה. קצת נצבט לי הלב.

מה ששבר אותו בסוף היה שבטלוויזיה אמרו שעוד אין אסטרטגיית יציאה. "תהיה יציאה משפיות או יציאה מהכלים" הוא אמר, אבל הסכים לנסות.

קראנו לסבתא ואמרנו לה שעושים ניסיון. "סחתיין, יאללה. אבל אני צריכה שמן, ביצים, קמח, מלח, פלפל, בצל..." הרביצה חתיכת רשימת קניות. "ותקטוף לי גם חרדל ושומר". העליתי לרשת "מאכלי סבתא חוביזה. 15 שקל לחצי קילו. משלוח חינם". הגיעו הזמנות מכל רחבי העיר ובעיקר מהצפון. אלה תמיד מחפשים משהו יעני אותנטי, חיים של אחרים.

אבא הלך לסופר וחזר עם סלים מלאים. אני התגנבתי על אופניים לפארק בגין שבקצה השכונה וחזרתי עם ימבה צמחים צהובים וירוקים. אספנו את כל המאה או יותר קופסאות ריקות שסבתא שמרה במרפסת, למרות שאבא שלי תמיד רצה לזרוק אותן. צוות המשימה התארגן ספונטנית: אני סו שף של סבתא חוביזה, סבתא - סבתא, אבא סילוק אשפה ושליחויות עם הקטנוע המקרטע שלו. פתאום הוא היה בקצה התחתון של שרשרת המזון, אבל נדמה לי שזה עשה לו טוב.

העסק התפתח חבל"ז. הוספנו עוד מנות וגם כמה טבעוניות. הצפונבונים מתים על זה. סבתא ביקשה גם סרפדים, ריגילה ושמיר. "ואם תמצאו, גם עכוב". סבתא הצליחה איכשהו להסביר לנו מה זה כל צמח. הרחבנו את אזור האיסוף לגיונגלים שנשארו על-יד דרך בן צבי, פארק החורשות ותל גיבורים. גייסנו את ציקי כלקט. הוא קצת נצרב בהתחלה מהסרפדים. אבא הביא איזה מקרר שמישהו הוציא למדרכה בניקיון הפסח ועזרתי לו להעלות אותו במדרגות לדירה שלנו בקומה הרביעית. שמנו אותו במרפסת וצברנו מלאי.

הקציצות שסבתא הכינה מעלי הסרפדים ביחד עם עלי חוביזה, גבעולי חמצץ, בצל ועגבניות בתוך מעבד מזון, עם שום, מלח, פלפל, חויאג' ועוד משהו – היו להיט. אולי השם 'סרפדיות' שנתנו לקציצות מצא חן בעיני המזוכיסטים.

"לא תאמינו מה קרה לי", אמר אבא כשחזר משליחות לרמת אביב, עם המסכה והכפפות. "מה כבר יכול לקרות?", שאלתי. "נתנו לי טיפ 10 ש". איך שהוא נראה אחרי חודש שלא הסתפר ולא התגלח, פלא שנתנו כל כך מעט.

האביב התקדם לו לאטו. מרבדי הצהוב החרצייתי והחרדלי בשטחי האיסוף שלנו התחילו לכמוש. פירות החוביזה השחימו והתקשו. מקורות חומרי הגלם שלנו עמדו להתדלדל. עשיתי תכנית להמשך עם צמחי קיץ ומיפוי של כל עצי התות והדומים בעיר, ואז אבא אמר כי הודיעו שאפשר לפתוח את החנות ובעוד שבוע חוזרים ללימודים וגם לא תהיה חופשת קיץ. "איזו באסה" אמרתי.

"תירגע" אמר אבא "ותתחיל לעשות משהו מועיל עם עצמך" והוסיף "דרך אגב, אמרו בטלוויזיה שתיתכן התפרצות נוספת בחורף".

"טוב שיש למה לצפות" אמרתי "נמאס לי מהבית ספר".
הוא התעצבן, האדים קצת וחשק שיניים, אבל לא אמר כלום.
"מה קרה לכם, ילדים, תירגעו, כל החיים לפנינו", אמרה סבתא.

על אלון פרלמן:

מהנדס תעשייה וניהול עם קצת נטיות לא הנדסיות.
בקבוצת הסיכון, ביחד עם אשתו, אבל טרם נס ליחס.
שלושה בנים, כלה ונכד ועוד מעט קט – השני. כולם בעיר הגדולה.

לא יומן מסע - הזיה לילית / תומר שריג

לא קמתי היום בחמש בבוקר, לא ארזתי לבד ולא נתנו לי משהו להעביר. לא יצאתי מהבית גורר איתי מזוודת טרולי ירוקה ברחובות הריקים והשקטים של תל אביב המנומנמת. לא נסעתי בקו 18 לרכבת, לא ירדתי לרציף 3 ולא תפסתי רכבת לנתבי"ג. לא הגעתי לשדה התעופה, לא מסרתי את המזוודה, לא עברתי בידוק ביטחוני ולא ביקורת דרכונים. לא שתיתי קפה בהמתנה לעלייה למטוס, לא צעדתי בטקסיות בשרוול ולא התיישבתי במושב ליד החלון. לידי לא ישב אף אחד, וגם לא במושב שמאחוריי. דיילת חיינית ומטופחת לא הדגימה בפנטומימה את נהלי החירום והוראות הבטיחות. המטוס לא המריא, לא הידקתי חגורה, לא חשתי את חדות ההתנתקות מהקרקע או את ריח החופש ולא הבטתי בהתרגשות על הארץ המובטחת המתרחקת מתחתינו.

לא ראיתי את קו החוף הופך לים כחול, לא הרגשתי איך חולף הזמן, לא נחתי אחרי ארבע שעות בנמל התעופה מרקו פולו, לא הסתובבתי שבוע בפירנצה, מוקסם מהנופים שלה אבל מתגעגע לתל אביב. לא אכלתי בשום מקום, לא צילמתי כלום ולא קניתי מתנות לאף אחד.

לא הצטערתי שהשבוע הזה נגמר. לא ארזתי לבד, לא נתנו לי משהו להעביר, לא עשיתי צ'ק אין ולא צ'ק אאוט, לא לקחתי מונית באחת בלילה לשדה התעופה. לא טסתי בחזרה לארץ עם משקל עודף של חוויות ועם ניחוח של חו"ל שאופף אותי. לא ישבתי במושב ליד החלון בטיסת לילה, לא שמחתי לשמוע שוב עברית, לא התעוררתי רק כשהיינו כבר מעל שמי הארץ ועלה האור, לא התרגשתי מלראות את קו החוף של תל אביב מהאוויר, לא נחתי בנתבי"ג, לא חיכיתי למזוודה, לא עליתי על הרכבת ולא נסעתי עד לתחנת סבידור מרכז, לא הלכתי ברגל עשרים דקות מהרכבת הביתה כדי להרגיש שוב את מדרכות תל אביב האהובות, לא חזרתי הביתה, חזרתי לישון.

התעוררתי לרחובות הריקים והשקטים של תל אביב, לא היה יום כיפור ולא שבת, היה יום חול בצהריים והעיר היתה ריקה.

על תומר שריג

חי ויוצר בתל אביב, כותב תסריטים, מחזות וספרי ילדים.
סרט האנימציה שכתב, "ארמון החול", צפוי לצאת לאקרנים בשנה הקרובה.

שדרות דוד המלך פינת אורי / יובל ששון

המזגן בבניין הרבנות הראשית ברחוב דוד המלך המשיך לעבוד לאורך כל ימי ההשבתה של המקום. רבנות, זה לא חיוני, מי שרוצה להתחתן יצטרך לחכות ומי שרוצה להתגרש... בכל מקרה ברבנות לא ממש מעודדים את הגירושין אז הם העדיפו לסגור את המזגן בחדר הכניסה, לא כיבו. לילה לילה, בטיול הלילה עם הכלב, היא שומעת את המזגן עובד. כל כך רצתה לראות את המזגן הזה מבפנים. כבר היה לה מועד. היה תאריך. הכל היה סגור. אבל אז הוחלט שזה לא חיוני. בינתיים הוא נשאר איתה בדירה. ישן בסלון. קשה לחלוק דירת שני חדרים עם הגבר שאת רוצה להתגרש ממנו.

התחתנו לפני שנתיים. אחרי החתונה היא הבינה שזה לא זה. השטיח שגר איתה לא עומד להשתנות. זה לא שהוא לא אוהב אותה, זה לא שהיא לא אוהבת אותו, הם אוהבים. אבל בשבילה זה ממש לא מספיק. היא רוצה יותר. רוצה בית, משפחה, הרפתקה. חולמת לכבוש את העולם, לטייל, לגור שנה בניו יורק, להתנדב באפריקה, להציל פינגווינים באלסקה, להיכנס שלושה חודשים לאשרם בצפון הודו. הוא רוצה להסתובב באבן גבירול. קיוותה שאחרי החתונה זה ישתנה, אפילו קצת, שיסכים לעבור למושב. הוא התבצר יותר וצמצם את הנכונות שלו לטיולים רק לאזור כיכר רבין.

נמאס לה. חודש לפני הסגר אמרה לו שנגמר. לקח תיק והסתובב אצל חברים שלו. ישן יומיים שלושה אצל כל אחד, בא מידי פעם לקחת בגדים נוספים וללטף קצת את הכלב. התהליך היה מהיר. אין ילדים, אין רכוש, אין על מה לריב. הכלב היה שלה עוד לפני שהכירו. עשו הסכם אצל מגשרת וקבעו תאריך לטקס ברבנות. ואז התחילו ההגבלות. התקשר ואמר שאין לו איפה להיות. כולם חרדים להידבק ולהדביק והוא, שהמשיך לעבוד בעבודת הסטודנטים שלו – שליחויות, לא היה יכול לעבור להורים שלו בעיירה בצפון הארץ ונאלץ להישאר בתל אביב. מהר מאוד מצאה את עצמה אומרת לו לחזור הביתה. נתנה לו לישון על הספה בסלון.

בחצות, כשהיא יוצאת עם הכלב לטיול אחרון לפני השינה, בשדרות דוד המלך השוממות, היא מגיעה עד לרבנות, מקשיבה להמיית המזגן וחוזרת חזרה לדירה, אל הגבר הזה, שנוכחותו מקשה עליה. הוא התאמץ שלא להפריע לה, הכיר את שגרת יומה והתאים את זמני המקלחת והארוחות שלו כך שלא יפריעו לה. ככל שהתהדק הסגר נדמה היה שהוא משתדל יותר. ירד עם הכלב, דאג למלא את המקרר בדברים שהיא אוהבת והקפיד לנקות כל כמה ימים את הבית. "זה המעט שאני יכול לעשות" אמר. הרגישה שפתאום היא מתקשה להבין למה היא בוחרת להתגרש ממנו.

יומיים לפני ליל הסדר הוציאו אותו לחל"ת. היא כבר שלושה שבועות מובטלת. משרד הפרסום שבו היא תקציבאית סגר את עצמו זמנית. זה משרד קטן, בכלל לא בטוח שהזמני לא יהפוך לקבוע. אמיר, הבעלים של המשרד, כבר הודיע שאם יחזרו אחרי שתיגמר הקורונה יהיו שינויים וקיצוצים. בינתיים היא רשומה כמו כולם בלשכת העבודה. למחרת היום אסף את חפציו ונסע להוריו בשעות הקטנות של הלילה, שלא יאלץ לתת הסברים במחסומים המשטרתיים. כשהגיע סימס לה "חג שמח" ואמר שישאר שם עד יעבור זעם, או עד שהפניקה סביב המגיפה תיעלם. שוב היא לבד.

כמה ימים לפני שאמרה לו שהיא רוצה להתגרש, שכבו בפעם האחרונה. היא לא רצתה שום מגע אינטימי אתו בימים שבהם חזר לדירה, והוא מצדו לא התווכח. ידע לכבד את הגבולות ששמה להם. היא חשבה על זה. כשהיו יחד הוא הקשיב לגבולות שלה הרבה פחות. בבוקר ליל הסדר חשה ברע. קראה בזריזות על התסמינים של הקורונה ובדקה אותם אחד לאחד. אין לה כלום. התקשרה אליו, סיפרה לו איך היא מרגישה ושאלה אם גם הוא מרגיש רע. כהרגלו צחק עליה קצת. גם הוא מרגיש טוב, וההורים שלו מוסרים לה דרישת שלום חמה ואומרים שהם מצטערים על זה שהם מתגרשים ואם הם יכולים לעזור במשהו שלא תתבייש לומר.

בטיול הלילה עם הכלב, אחרי ארוחת החג שהכינה לעצמה – מרק עוף עם קניידלך כמו שסבתא שלה הייתה עושה – שמה לב לשקט מוזר. המזגן לא עבד. היא לא חושבת שמישהו כיבה אותו. אחרי שלושה שבועות וחצי של עבודה רציפה הוא כנראה פשוט התקלקל או שקפץ הפקק. בבוקר כשקמה, בדיקת ההיריון הייתה חיובית. היא צילמה את הבדיקה ושלחה לו, שיראה את הקו. גם סיפרה שהמזגן הפסיק לעבוד. "אולי זה רמז" כתב לה חזרה בוואטסאפ, לא מתייחס לתמונה, לא מתרגש, לא מספר שבדרכו להוריו, ממש לפני שיצא מתל אביב, חתך את חוטי החשמל של המזגן.

על יובל ששון

כותב, יוצר, מטפל אישי, זוגי ומשפחתי, במאי ומורה לתיאטרון.
חי בתל אביב, בוגר פורום "מהמגירה לדיסק" של IOL ז"ל.

אוזניים ערלות / נח אנגלהרד

עם הזמן הדיבור התמעט. אנשים חלפו על פני אחרים, והביטו בעיניהם, אך לא אמרו דבר. המשיכו לדרכם. וגם בבית, השפתיים נפערו רק לנשימה ושאיפה. מדי פעם נאנחו, פיהקו, וכנהנה דברים שבימויים. אך בת קול לא נשמעה. ולא על שום שאין מה להגיד. אדרבא ואדרבא, היה הרבה מה להגיד, אך איפה כדאי להתחיל? ואם יתחילו לדבר, בוודאי יצטברו הצרות עוד יותר. זה יגיד כך וזאתי תגיד ככה. משפחות יתפרקו, אהבה חדשה לא תצמחנה, וכל העיר תהפוך לחרושת שמועות אחת גדולה.

לא הפחד ממה שיביא עמו העתיד הוא שגרם לנו להפסיק לדבר. גם לא העייפות של השגרה. ודאי לא איזו הכרזה מהשלטונות או מוסד כזה או אחר שבתאריך מסויים יחדלו כולם משיג ושיח. העיר שלנו היא עיר כמו כל הערים, ומידת הפחד מצרות זהה אצלנו בדיוק כמו אצל כל שאר בני האדם באשר הם. וכך, כמו טיפת גשם מתאיידת שטרם הגיעה אל מושבה החדש באגם, גם בני עירנו חדלו אט־אט מלדבר. הסכינו כולם עם המצב החדש.

יום עבר, ואז יומיים, הגבר החדש הגיע ואז עוד שניים. ואם ההוא לא מדבר, אז למה שאני? ובכלל, מה כבר יש להגיד לאדם שלא משיב תגובה? גם לא חזרנו אל מצב הטבע. לכל הפחות, עדיין לא. חיות ביער מסתדרות יופי בלי שפה, ולנו עוד יש בהונות. רכבים נוסעים וחנויות פתוחות לכל חפץ. ללא ספק עיר מודרנית לחלוטין, בעלת טכנולוגיה משוכללת ומתקדמת בכל פינה. הכל הסתדר, ואם לא הסתדר, מה כבר יש להגיד? או שישתדר או שלא. ובכל זאת, עברו השנים, וראו הסופרים והמשוררים ששפתם הופכת דלה. הפרוזה לא נמכרת – ולא כי אבד העניין בתרבות. להפך, אנשים מתורבתים לא חסר פה. האמת לאמיתה היא שהחלו לכתוב מעט, ובאופן מיושן וחסר מעוף. על כן קם אותו משורר ששמו איני יודע, וחשב שיש להציב ברחבי העיר רמקולים גדולים שישמיעו לכל עבר תכניות רדיו עבר. אלה, מה לעשות, תכניות הרדיו שיש בנמצא. ממקום זר לא יילקחו, שכן הוא זר. וגם עם כל השינוי הגדול, הלשוני, הגאווה המקומית נשמרה כפי שהייתה. עלינו לשמר את השפה שלנו, שפת העיר, לא אמרו זקני העיר, כי זקני העיר לא אמרו דבר, בדיוק כמו שאר העיר, אבל חשבו כך, בוודאי חשבו. לא רק אותו משורר חשב כך, חשב לו המשורר. אם כן הציב אותו משורר רמקול גדול ומכובד מחוץ לביתו. רמקול שימור השפה; רמקול שמנגן ברצף תכניות רדיו מהעבר. הגיע שכנו, חשב מה שחשב, זאת לא נדע, והציב ממול ביתו רמקול נוסף. ראה השכן של השכן את מעשהו, והציב אף הוא רמקול. הגיעו כל תושבי העיר, וכולם ניגנו תכניות רדיו בכל דרך אפשרית. אם לא נדבר, חשבו לבטח, לפחות נשמע תסכיתים ישנים. פרויקט שימור השפה הלך יופי. האנשים שתקו והרדיו ניגן. לעיתים נוצרו ריבים. למשל כאשר אחד ניגן חזק משכנו, ושכנו הגביר עוד יותר. או שאחד ניגן רשת בת חוף, לתסכיתים דתיים, וחברו ניגן רשת בת גלים, לתסכיתים מרקסיסטיים. ריבים שלא היו בכדי לעורר מהומה אמיתית, והופסקו עלידי המשטרה, משטרת העיר, במהירות יחסית. אנשים מתו ונולדו; דורות התחלפו. איש לא הביע תנחומים ואיש לא בירך על לידה חדשה. את האירועים עשו לשמע אותם תסכיתים ישנים. וכבר לאחר דור או שניים, נשכחו לגמרי הזמנים ההם. ועם הזמנים החדשים החלו גם ריבים חדשים. הדור המבוגר התלונן על כך שהרדיו החדש, כלומר הישן שנוגן על ידי החדש, חסר עומק, וחוטא לרדיו שנוגן על ידי הדור ההוא, לכאורה המקורי. וכל יופי ועושר השפה שהיה ברדיו שלהם הופך להיות שטחי וגס בדורות הצעירים. מפה ומפה התלוננו שהזמנים משתנים. תמיד משתנים, ותמיד יתלוננו. הרוחות התלהטו, הדורות רגזו. הרדיו ניגן שעות נוספות, והפיות, כתמיד, נחו. עד כה, שום דבר שיכול להטריד את שגרת העיר.

אלא שבחורף האחרון, חל אירוע שלא קדם לו אות מבשר. הרוחות הרעידו את הסיפים, הסיפים הרעידו את הרוחות, והגשם רמס את העיר עד שאפילו חיות האגם התחננו: די! העיר נעצרה בלי פשרה. מוסדות לימודים הושבתו כליל. המים חדרו לכל פינה ולבסוף השביתו לחלוטין את אספקת החשמל בצורה כה חמורה, שעבר חודש שלם ואין בידנו למצוא פתרון! גם מכשירי החשמל שבקו חיים. נרות החליפו מנורות ושתיקה משונה וכואבת החליפה את קול הרדיו... שתיקה מצמיחה שחודרת כמו חרק נבזי אל תוך עור התוף וקורעת ואוכלת כל זכר לאנושיות. שתיקה שחודרת מתחת לשכבות העור ושורפת את כל נימי העצבים! רעל השתיקה וצרימת הכלום צרבו את תוך תוכם של בני עירנו. ומפני שאנשים לא יכלו יותר לשמוע את השקט הנורא, החלו מצעיר עד זקן, לחתוך ולנסר את אוזניהם. לנתק את אותם ביבים וצינורות מתוך ראשיהם. הכל יעשו רק שלא ישמעו עוד את השקט הזה, הנורא מכל! ומי שלא הצליח לבדו, כיוון שהיה קטן מדי, או חסר כח עצמי, קטם לו חברו את אוזניו במזמרה או במספריים, ובכל מה שידו הייתה משגת. ועם קטיעת האוזניים ההכרחית לשימור השפיות, החלו פיותיהם של בני העיר להוציא קול. להדהד איזה כאב. ומילה פה ומילה שם, ויחד משפט, שיכלו אולי לתפוס מתכנית רדיו ששמעו לעת ערב. ילד פתח פיו כחיה פצועה שנעזבה אל אמצע הדרך, והוציא, או לכל הפחות ניסה להוציא, איזו קול תחנונים. לא הרבה יצא משם, רק איזה צליל עמום. כמו הד למילה, או רמס של הבהרות.

קפפוניה של חריקות בקעו מכל עבר. ובו בזמן, מפניה אחרת איזה פרגמנט מתסכית על המצב הפוליטי או תיאור השמיים מתוך חדשות מזג האוויר נמסר מפיו של צורח אחר שאוזניו מדממות בידיו. כך העיר כולה בהמוניה קצצה לעצמה את אוזניה, כי לא

יכלו יותר לשאת את השקט שנוצר לפתע, בבת אחת. ודיבור קולני החל לפצוע בעם. דיבור של כאב גופני גדול נוכח מראה הדם הזולג ברחובות העיר שמתערבב בנהרות הגשם לקשת צבעי אדום. ועם הדקות והשעות, מצטברים הקולות, והדיבור נחתך בבידור רב יותר. ומשפטים נהפכים לסיפורים ושירים ארוכים ומסובכים, וענוגים. ושירת העם בקעה כמו מלאחר חציית ים סוף. ויופי וזכות הלשון לא ידעה טוהר גדול מאשרי דברי העם שרצו הלוך ושוב קטועי אוזניים ברחוב, ופיותיהם הפיקו מרגליות. ומאהבים דיברו אל אהובותיהן במשפטים משל נכתבו על ידי דנטה, בקול ערב וחם, ואוהב. נכדים עמדו מתחת למרפסות סבים וסבתות בבכי רב ודיקלמו פואמות מודרניסטיות! אחד צועק לחברו "אלי אלי, שלא ייגמר לעולם!" וחברו, מסוף הרחוב, גרבו אדומים ורטובים, צועק לו חזרה כמו בשירת ברבור: "בסוף לא יהיה טוב / אבל לאחר הסוף / לא יהיה / וזה מנחם / וזה סוף טוב".

זמנים משונים, שלפתע העיר מלאה בדיבור, ואוזניים אין לשמוע. ולא נורא שהפיות, והלשונות, והחניכיים והלסתות התעייפו מהתנועות החדשות, שאיש מיושביה לא ביצע קודם לכן, עדיין המשיכו לדבר ללא הרף, לספר סיפורים שגדולי הסופרים הרוסים לא העלו על שפתותיהם בכל הדורות גם יחד. סיפורים שאיש לא ישמע עוד בעירנו.

על נח אנגלהרד

משורר ומוזיקאי.

חבר מערכת כתב העת "הבה להבא".

בעל תואר ראשון בפילוסופיה.

לשעבר מבקר הספרות של 'טיים אאוט' תל-אביב.

בשנת 2018 ראה אור ספר ביכוריו, 'אורה נובה', בהוצאת 'הבה לאור'.

מחול העטלפים / נטע שניצר

יושבת במרפסת ומתבוננת בריק השחור שנשקף לפני. כל נים בגופי זועק למגע, איברי תלויים ממני ברפיון, אף אדם לא ירגיש אותי בקרוב והכניעה לבדידות מתישה. בצעד נואש אני מחליטה להצטרף לעטלפים שמשתוללים מעליי. אני עוטה את הגלימה ושוועטת אחריהם גבוה, סחור סחור במעגל מעל העיר. אני מנסה להפוך לאחת מהם, להרגיש את משב הרוח הנושא אותי באוויר ולא לראות דבר מלבד החשיכה.

בהתחלה הקצב מתואם והתנועות חלקות, נעים לי איתם במונוטוניות אינסופית ללא מטרה נראית באופק מלבד להעביר את הלילה. אבל הם קולטים אותי, מרגישים היטב את הזיוף. העטלפים יודעים שאני לא קלילה כמו שאני מנסה להיות, אני לא באמת אחת משלהם. זה מרתיע אותם, הם לא צריכים שאוסיף להם משקל. המעגל הולך ומתרחק ממני בעודי מנסה לעמוד בקצב, לעוף ביחד בחוגה. הם נמלטים מפני כמו חלום מתוק שנשלל בשיאו, הופכים לכתם מרוחק בזמן שאני שוהה באותו מקום באוויר ומתבוננת בהם יפים ונוצצים לאור הירח.

אני נותרת לבד ויודעת שכל המצב הזה לא באשמתם. כוח הכבידה שואב אותי חזרה לארץ, אני מנסה להתנגד ולהסתחרר במעגל של עצמי אך לא מצליחה לצבור תנופה לבד. דמעות של בירה שוטפות את פני ועשן סיגריה ממלא את ריאותי. אני נוחתת כבדה, נמשכת למטה ובמקום מרפסת יש תהום ופניי לשם. אני נופלת בליטוף כהה ועדין שעוטף אותי כמו שמיכה. נעים בתהום, לא צריך ללכת לשום מקום, הכל כבר כאן.

אני מסתכלת סביבי, כל דיזנגוף פה. נכנסת לסניף של AM PM וקונה עוד בירה, נזכרת בבחור שיצאתי איתו פעם שקנה לי פה פרחים. הוא יושב בהמשך הרחוב על המדרכה ופניו נעוצות בכביש הריק. אנשים מסתכלים מהמרפסות ואני מנופפת להם לשלום, סוף סוף הגעתי. הם חושבים שאני משוגעת ומעקמים את פניהם ומישהו מסנן "נא להתפזר". אני מתפזרת במחשבותיי, מנסה לא לקחת ללב ומרגישה שמיציתי את התחתית. נדרש כוח רב לטפס על הקירות בחזרה למרפסת, בדרכי אני רואה את להקת העטלפים מתעופפת שני מטרים לידי. המרחק הגדול בעולם.

על נטע שניצר

ילידת 1985, יוצרת קולנוע וסופרת, בוגרת החוג לקולנוע וטלוויזיה באוניברסיטת תל אביב. סרטה הקצר "מה בא אחרי הלילה" השתתף בפסטיבלים בארץ ובעולם ומוקרן בפלטפורמות בינלאומיות כמו אפל טיוי, אמזון ועוד.

רגע לפני הקורונה הוציאה לאור ספר ביכורים בשם "סיפורים קצרים לשעת לילה מאוחרת מאוד" בהוצאת אוריון, שמאגד סיפורים קצרים שחיברה.